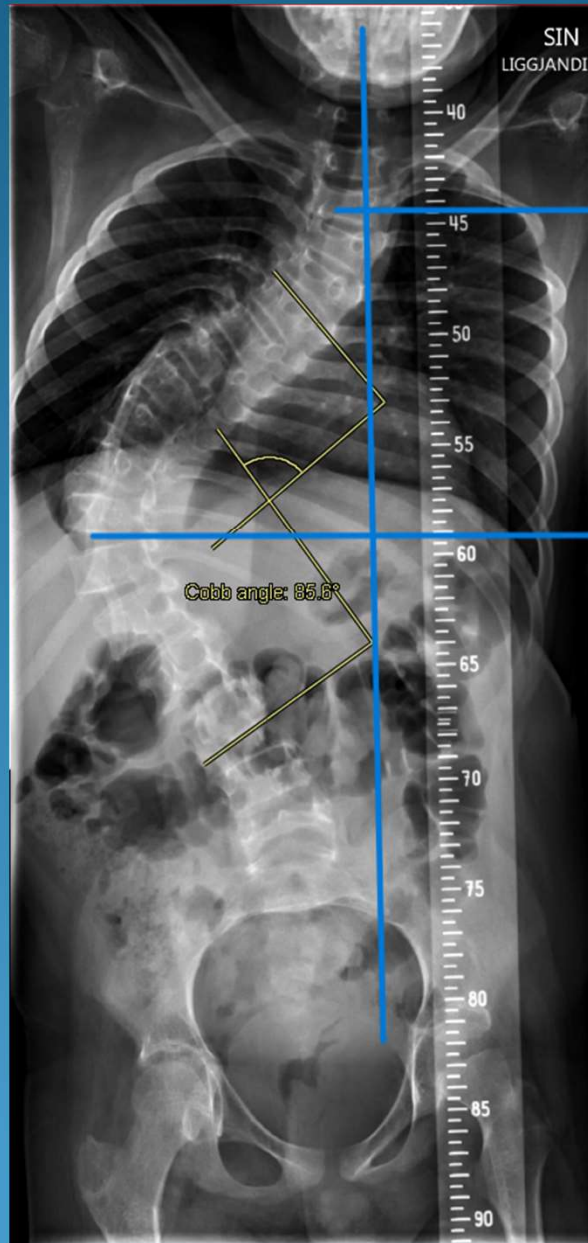

Hrygg skekkjur

Scoliosis

Bogi Jónsson M.D., Ph.D., MBA
Bæklunarskurðlæknir LSH

Skilgreining

Flokkun

Tíðni

Eðli

Meðferð

Skilgreining

Hryggskekkja, scoliosis er hliðarsveigja á hrygg yfir 10 gráður skv skilgreiningu SRS (Scoliosis Research Society)

Flokkun

Idiopathic scoliosis

Congenital scoliosis

Neuromuscular scoliosis

Idiopathic scoliosis

Algengasta tegund (80%) af structural hryggskekkjum

Orsök óþekkt

8x algengara hjá stúlkum

Tíðni 2-3% af börnum

Aldur 10-15 ára

Idiopathic scoliosis

-infantil <3 ára

-juvenil >3-9 ára

-adolescent >9 ára, algengast

Adolescent scoliosis

- 80% af scoliosum
- Thoracal -30-45%
- Thoracolumbar 30-40%
- Lumbar 12-15%
- Tvöföld 15-20%

Infantile scoliosis

Belti kúrva 30-50°
Boston gifs

Skurðaðgerð
-Growing rods
-Magnetic expansion Control System
-Spinal fusion

Congenital scoliosis

Meðfædd hryggskekkja.

Tíðni 1 á móti 10.000

óeðlilegt form á hryggjarbol, hemiverteбра t.d.

Congenital scoliosis -hemivertebra-

Algengi hryggskekkju

20% unglunga hafa væga skekkju á hrygg

<4% hafa hryggskekkju >25-30 gráður

<0,5% hafa hryggskekkju >25-30 grá

Hjá 0,1% er skekkjan >40 gr

Hætta á versnun

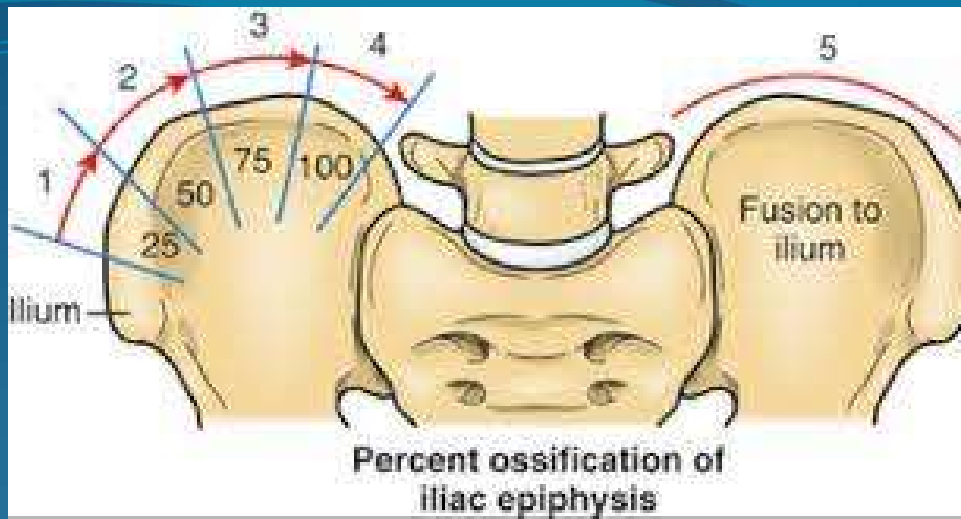
- Staðsetningu (thoracal >thoracolumbar>lumbar)
- Stærð
- Þroska

Hætta á versnun miðað við stærð skekkju og aldur

	10-12 ára	13-15 ára	>16 ára
<19°	20%	10%	5%
20-29°	50%	40%	10%
30-59°	90%	70%	30%
>60°	100%	90%	70%

Mat á proska

- Lífaldur vs beinaldur
- Blæðingar
- Risser
- Sanders

Sex	Female				Male			
Age range (years)	Risser	Femur	Tibia	Fibula	Risser	Femur	Tibia	Fibula
9.0–9.9	0.0	0.7	0.5	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0
10.0–10.9	0.5	1.5	1.4	1.3	0.1	0.3	0.1	0.0
11.0–11.9	0.5	2.4	2.1	1.6	0.0	0.9	0.7	0.6
12.0–12.9	1.4	2.6	2.6	2.6	0.4	1.4	1.1	1.2
13.0–13.9	2.4	3.0	2.9	2.8	0.6	2.2	1.8	1.3
14.0–14.9	3.1	3.1	3.2	3.1	1.9	3.1	2.9	2.7
15.0–15.9	4.3	3.7	3.9	3.6	2.8	3.3	3.3	3.5
16.0–16.9	4.4	4.0	4.0	4.0	3.8	3.5	3.7	3.5
17.0–17.9	4.5	4.0	4.0	4.0	4.3	3.5	3.5	3.5
18.0–18.9	5.0	4.0	4.0	4.0	4.6	4.0	4.0	3.8

Scoliosuvöxtur

- 40°versnar ekki eftir að vexti er lokið
- >40°versnar um 1°per ár
- ef >90° versnar lungarýmnd um 50%
- ef >60°sést aukin tíðni verkja, aukið mobiditet,mortalitet

Greining

Skodun

Skoliometer

Moiré topography

Röntgen

Meðferð

Eftirlit

--4,6 eða 9 mánaða millibili
með röntgen

Belti

-Hryggskekkja 25-40°háð þroska
Hafa >20klst per dag þar til fullþroska

Sjúkrapjálfun -Schroth therapy-

Sameinar öndun, styrkingaræfingar og stöðuskynjun
og þannig æfa stöðujafnvægi.

Skurðaðgerð

- Ef scoliosa >45 gráður
- Aftari (fremri) hryggspening
- Hætta á brottfasseinkennum frá taugum við aðgerð um 1%
- Endurhæfingartími 1 ár

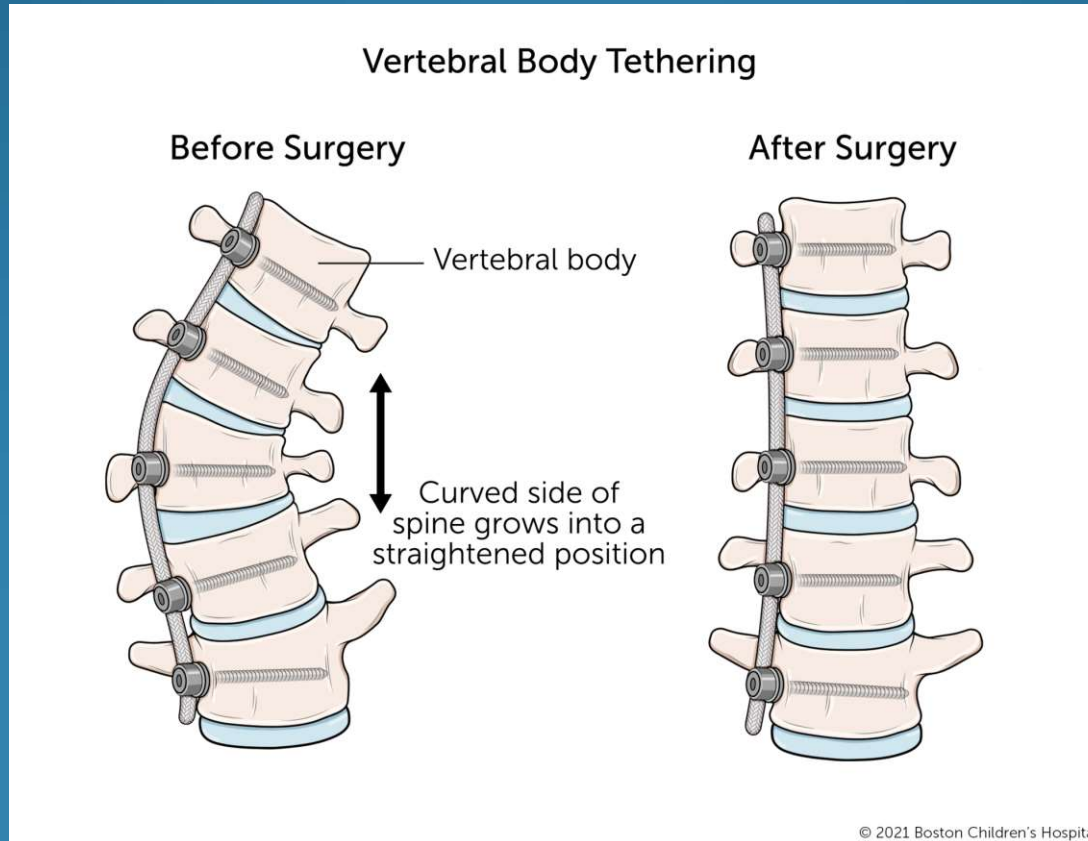
Neuromuscular scoliosis

Hryggskekkja af völdum, Cerebral palsy CP, muscular dystrophy, spina bifida, Friedrichs ataxia, Praeder-Willy

Næst algengasta hryggskekkjan

Mikil hættu á progresjon

THE VERTEBRAL BODY TETHERING SYSTEM

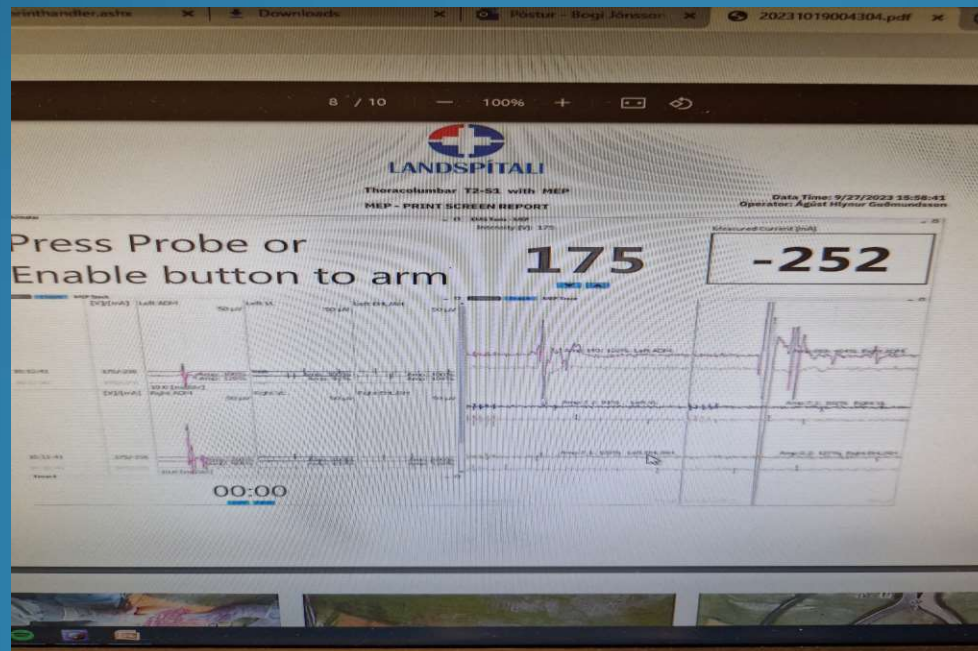

CT guided navigasjon med o-arm eða o-boga

MEP – Motor Evoked Potential

skol1

Idiopathic scoliosis 48°

Idiopathic scoliosis

Neuromuscular scoliosis

